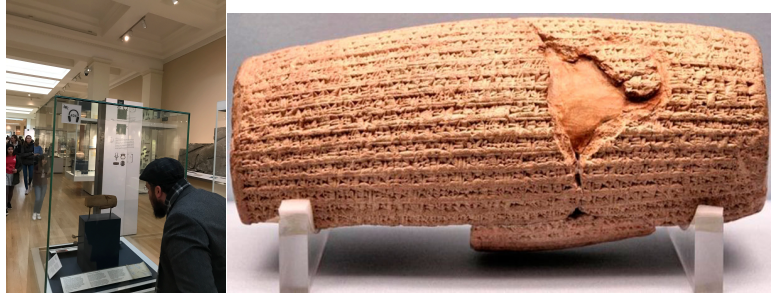

The Return to Zion in the Days of Ezra & Nechemiah and the Contemporary Return to Zion

1 עזרא פרק א פסוקים א-ג

(א) ובשנת אחת לכורש מלך פרס לקלות דבר ה' מפי ירמיה העיר ה' את רוח פרש מלך פרס ויעבר קול בקל מלכותו וגם במקתב לאמר: (ב) כה אמר פרש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי ה' אלקי השמים והוא פקד עלי לבנות לו בית בירושלם אשר ביהודה: (ג) מי בכם מפל עמו זה אלקיו עמו ויעל לירושלם אשר ביהודה ויבן את בית ה' אלקי ישראל הוא האלקים אשר בירושלם:

"גליל כורש", המוזיאון הבריטי, לונדון

2 רש"י מסכת כתובות דף כה עמוד ב

לאו כולהו סלוק - רובן נשארן בבבל דכתיב כל הקהל כאחד ארבע רבוא (עזרא ב).

3 מדרש תנחומא (ורשא) פרשת תצוה סימן יג

את מוצא כשגלו לבבל מה עזרא אומר להם עלו לא"י ולא היו מבקשים...

4 רש"י מסכת קידושין דף סט עמוד ב

ואבינה בעם - מי היה ומי לא היה ש"מ לא ידע עזרא מי עלה עמו ומי לא עלה עמו וסבור שהיו שם לויים כשרים ולא מצא ראויים לעבודה אלא מאותן שקצצו בהונות ידיהם בשיניהם ואמרו איך נשיר את שיר ה' וגו' במזמור על נהרות בבל (תהלים קלז) שאמר להם נבוכד נצר שירו לנו משיר ציון עמדו וקצצו בהונות ידיהם בשיניהם ואמרו לו איך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר לא נשיר לא נאמר אלא איך נשיר אין לנו במה למשמש בנימי הכנורות מאותן עלו ומן הכשרים לא מצא לפי שהיו יושבים בבבל בשלוה והעולים בירושלים היו בעוני ובטורח המלאכה ובאימת כל סביבותיה והנך לויי דקתני מתניתין מהנך דלא חזו לעבודה היו.

5 תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ד עמוד א

ראוים היו ישראל ליעשות להם נס בימי עזרא כדרך שנעשה להם בימי יהושע בן נון, אלא שגרם החטא.

6 תלמוד בבלי מסכת יומא דף כא עמוד ב

אלו חמשה דברים שהיו בין מקדש ראשון למקדש שני, ואלו הן: ארון וכפורת וכרובים, אש, ושכינה, ורוח הקודש, ואורים ותומים.

7 תלמוד בבלי מסכת יומא דף ט עמוד ב

ריש לקיש הוי סחי בירדנא, אתא רבה בר בר חנה יהב ליה ידא. אמר ליה: אלהא! סנינא לכו, דכתיב +שיר השירים ח+ אם חומה היא נבנה עליה טירת כסף ואם דלת היא נצור עליה לוח ארז, אם עשיתם עצמכם כחומה

ועלייתם כולכם בימי עזרא - נמשלתם ככסף, שאין רקב שולט בו, עכשיו שעלייתם כדלתות נמשלתם כארז שהרקב שולט בו.

(8) רש"י שם

סנינא לכו - לכל בני בבל שלא עלו בימי עזרא, ומנעו שכינה מלבוא מלשוב לשרות בבית שני.

(9) ספר הכוזרי מאמר ב:כד

אמר החבר: הובשתני מלך כוזר, והעון הזה הוא אשר מנענו מהשלמת מה שיעדנו בו האלהים בבית שני, כמה שאמר: +זכריה ב' י"ד+ "רני ושמחי בת ציון", כי כבר היה הענין האלהי מזומן לחול כאשר בתחלה אלו היו מסכימים כלם לשוב בנפש חפצה, אבל שבו מקצתם ונשארו רובם וגדוליהם בכבל רוצים בגלות ובעבודה שלא יפרדו ממשכנותיהם ועניניהם, ושמה על זה אמר שלמה: +שיר השירים ה' ב'+ "אני ישנה ולבי ער", כנה הגלות בשינה והלב הער התמדת הנבואה ביניהם. "קול דודי דופק", קריאת האלהים לשוב. "שראשי נמלא טל", על השכינה שיצאה מצללי המקדש, ומה שאמר: "פשטתי את כתנתי", על עצלותם לשוב. "דודי שלח ידו מן החור", על עזרא שהיה פוצר בהם ונחמיה והנביאים, עד שהודו קצתם לשוב הודאה בלתי גמורה, ונתן להם כמצפון לבם, ובאו הענינים מקוצרים מפני קצורם, כי הענין האלהי איננו חל על האיש אלא כפי הזדמנותו לו אם מעט מעט ואם הרבה הרבה. ואילו היינו מזדמנים לקראת אלהי אבותינו בלבב שלם ובנפש חפצה, היינו פוגעים ממנו מה שפגעו אבותינו במצרים. ואין דבורנו: השתחוו להר קדשו, והשתחוו להדום רגליו, והמחזיר שכינתו לציון וזולת זה, אלא כצפוף הזרזיר, שאין אנחנו חושבים על מה שנאמר בזה וזולתו, כאשר אמרת מלך כוזר.

(10) משנה מסכת קידושין פרק ד משנה א

עשרה יוחסין עלו מבבל כהני לויי ישראלי חללי גירי וחרורי ממזרי נתיני שתוקי ואסופי כהני לויי וישראלי מותרים לבא זה בזה לויי ישראלי חללי גירי וחרורי מותרים לבא זה בזה גירי וחרורי ממזרי ונתיני שתוקי ואסופי כולם מותרין לבא זה בזה.

(11) תלמוד בבלי מסכת קידושין דף סט עמוד ב

לא עלה עזרא מבבל - עד שעשאה כסולת נקיה ועלה.

(12) תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף כא עמוד ב

תניא, רבי יוסי אומר: ראוי היה עזרא שתינתן תורה על ידו לישראל, אילמלא (לא) קדמו משה.

(13) תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף פב עמוד א

עשרה תקנות תיקן עזרא: שקורין במנחה בשבת, וקורין בשני ובחמישי, ודנין בשני ובחמישי, ומכבסים בחמישי בשבת, ואוכלין שום בערב שבת, ושתהא אשה משכמת ואופה, ושתהא אשה חוגרת בסניר, ושתהא אשה חופפת וטובלת, ושיהו רוכלין מחזירין בעיירות, ותיקן טבילה לבעלי קריין.

(14) רמב"ם הלכות תרומות פרק א הלכה ה

כל שהחזיקו עולי מצרים ונתקדש קדושה ראשונה כיון שגלו בטלו קדושתן, שקדושה ראשונה לפי שהיתה מפני הכיבוש בלבד קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבוא, כיון שעלו בני הגולה והחזיקו במקצת הארץ קדושה קדושה שנייה העומדת לעולם לשעתה ולעתיד לבוא, והניחו אותם המקומות שהחזיקו בהם עולי מצרים ולא החזיקו בהם עולי בבל כשהיו ולא פטרום מן התרומה והמעשרות כדי שיסמכו עליהם עניים בשביעית, ורבינו הקדוש התיר בית שאן מאותם המקומות שלא החזיקו בהם עולי בבל והוא נמנה על אשקלון ופטרה מן המעשרות.